Ч. 111 Пятниця 21 мая (2 червня) 1893. Рокъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.
Адміністрація: улиця Чарнецкого ч. 8.
Редакція: ул. Францішканьска ч. 10, двері 10.
Письма приймають ся лишь франкованѣ.
Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Передплата у Львовѣ въ Администраціи „Газеты Львôвскои“ и въ ц. к. Старостяхъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на четверть року — 60 к.
мѣсячно . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.
Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на четверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Нашимъ селянамъ на науку.

Неразъ вже вказували мы на велику потребу того, щобы наши̂ люде, головно же селяне та маломѣщане, брали ся до промыслу и торговлѣ та не давали собѣ вырывати зъ рукъ сихъ найголовнѣйшихъ жерелъ людского добра. Землѣ нинѣ вже такъ мало, що годѣ зъ неѣ выжити, хочь бы чоловѣкъ и найбôльше коло неѣ трудивъ ся. Треба конче оглядати ся за иншимъ способомъ до житя, а до того надають ся якъ разъ найбôльше занедбани̂ промыслъ и торговля. Коли чужи̂ люде зайдуть до нашого краю и збивають тутъ маєтки, то мы дивуємо ся а неразъ въ души и завидуємо имъ, але сами̂ не хочемо и не умѣємо брати собѣ зъ нихъ примѣру. А єсть на сихъ поляхъ людскои працѣ ще богато, дуже богато, и дуже обыльныхъ жерелъ доходу и треба лишь умѣти за ними оглянути ся и ихъ выкористати для себе. Але нашимъ людемъ годѣ промовити до розуму, годѣ ихъ переконати! Хочь бы не знати кôлько имъ говоривъ, хочь бы не знати кôлько написавъ ся, не послухають, не зважать ся пôйти по вказанôй имъ дорозѣ.

Не оденъ може наслухавшись такои рады або начитавши ся єѣ и подумає собѣ: „Та правду каже; оно то таки й такъ“ — але на тôмъ и конець. Вôнъ пôзнає, що рада не зла и мавъ бы навѣть охоту пôти за нею, але або не має вôдваги, або не знає способу. Богато же єсть таки й такихъ, що невѣрять; „отъ — кажуть — най собѣ балакає здоровъ!“ Они не вѣрять, ажь змѣрять. Ажь коли побачать, що хтось имъ таки зъ пôдъ носа выхопивъ найкрасшій заробокъ, ажь тогды свитає имъ въ головѣ и они видять, ще не умѣли користати зъ нагоды.

Таке стало ся и господарямъ села Д. въ дрогобицкôмъ повѣтѣ, якъ о тôмъ доносять до „Дѣла“. Въ тôмъ селѣ пôдскочила сего року аренда коршмы въ наслѣдокъ конкуренціѣ зъ 150 зр. ажь на 600 зр. „Бѣда Гершку! шѣсть сотокъ аренды за богато! борода облѣзе до решты!“ почали кпити зъ жида господарѣ. Гершко мовчить, мыкає по волоскови зъ сивои бороды и щось гадає. Мясницѣ переминули, коршма порожна, нѣхто не заглядає а Гершко все думає. Прийшовъ великій пôстъ, люде постять, остро постять, горѣвки не пють, Гершко думає. Думавъ, думавъ, а далѣ поѣхавъ на дворець зелѣзничій, привѣвъ якусь ганьбу зелѣзну, вальцѣ, шрубы, поклавъ тото помѣжь коровами въ сѣнехъ коршемныхъ.... селяне оглядають, смѣють ся: „Гершко, тратячи на арендѣ, здурѣвъ направду!“ шепчуть. — Зôгнавъ Гершко коровы въ оденъ кутъ, розгорнувъ гнôй, вкопавъ два дубови̂ стовпы, получивъ у горѣ лисицею, поскладавъ привезене зелѣзо въ одну цѣлôсть и каже селянамъ: „Приносѣть сѣмя, льонъ, будемо олѣй бити!“ Селяне головами похитали. Теперь уже кождый бувъ переконаный, що въ Гершковôмъ прочолку клято помѣшало ся.... дôставъ бѣдный мотилицю. — „Ану заложѣмъ ся!“ каже оденъ — „я принесу два горцѣ сѣмя и свою баньку; якъ буде повна олѣю, дамь заразъ пятку!“ — „Добре“ каже Гершко, „я тоту баньку добре знаю. Пять горцѣвъ горѣвки ставлю, якъ не буде повна“. Принѣсъ мудрець сѣмя, Гершко взявъ пôдъ прасу, якъ покрутивъ корбою, то ажь пôвтора баньки олѣю вытиснувъ и закладъ на добрый початокъ выгравъ, а всѣ тôлько перехрестили ся. Вѣсть о тôмъ рознесла ся по селахъ, люде стали йти якъ на вôдпустъ, то зъ двома, то зъ чотирма макухами. Черезъ цѣлый великій пôстъ коршма вôдъ гостей ажь трѣщала; и олѣй били, и нову олѣйницю пôдливали, бо можна було собѣ позволити: тараницами не треба було бити, лише тихо, безъ крику-траску, а олѣю пôвтора раза бôльше. Такъ Гершко и макухи мавъ для коровъ и горѣвкою цѣлыми ночами торгувавъ, словомъ: выйшовъ на своє. А двѣ мужицкй олѣйницѣ въ селѣ — зъ великими славными таранами и дубовыми скринями цѣлкомъ збанкротували.

Отъ такъ научивъ Гершко розуму господарôвъ въ своѣмъ селѣ. Жаль лишь, що та наука дорого коштувала, бо, якъ сказано, збанкротували ажь двѣ олѣйнѣ. Але нехай се буде наукою для всѣхъ нашихъ селянъ та маломѣщанъ и нехай они зъ сего примѣру видять, якъ то може чоловѣкъ промысломъ жити, лишь мусить знати, якъ до него брати ся. Якъ бы такъ обѣ ти̂ олѣйнѣ, що збанкротували, були приступили до спôлки и спровадили були собѣ таку машину, були бы не дали собѣ вырвати зъ рукъ такъ важного промыслу. Такъ то дѣє ся у насъ зъ неоднымъ промысломъ. Тымъ способомъ подупадали у

10)

На далекôй пôвночи.

V.

Зъ Тромзи ажь до Спірте Нярґа. — Гамерфестъ, найдальше мѣсто на пôвночи. — Католицка місія въ Гамерфестѣ. — День на пôвночи. — Въ гостинѣ на островѣ Ґєсвиръ. — Птичи̂ скалы на пôвостровѣ Спірте Нярґа. — Нордкапъ.

(Конець)

Мы плыли, якъ сказано, попôдъ островъ Маґери, що зъ сеи стороны може на якихъ 900 стôпъ высокій а єго скалисти̂ береги спадають стрôмко до моря. Ся дорога до птичихъ скалъ, особливо же дорога черезъ Порзанґеръ-фйоръ представляє щось такъ величавого, такъ импонуючого, що й годѣ описати. Чоловѣкъ стає тутъ першій разъ на найдальшôмъ кôнци Европы, здаєсь нѣбы на кôнци свѣта. Куды окомъ глянешь передъ себе — нѣчо лишь широке безконечне Ледовате море а тихе и спокôйне, якъ колибъ вже тутъ все житє кôнчилось; куды поступити ся, глухо и тихо якъ въ могилѣ. Ажь коли мы пôдплыли до птичихъ скалъ на клинѣ Свергольмъ, що высуває ся зъ пôвострова Спірте Нярґа въ море, проявило ся тутъ знову житє на превелике наше диво. На свергольмскихъ скалахъ зôбрала природа якъ колибъ вже останки звѣринного житя, але зôбрала єго въ такôй масѣ, якъ колибъ хотѣла ще тутъ на кôнци свѣта заявити свою силу. На свергольмскихъ скалахъ бачите, гнѣздить ся таке множество морскихъ птиць головно бѣлыхъ мевъ, що трудно собѣ ажь представити тои масы — мільоны а мільоны. Справедливо каже слѣдитель природы Фаберъ, що они затемнюють сонце, коли пôдлетять въ гору, закрывають горы, коли посѣдають, заглушують ухо, коли станутъ кричати а побѣлюють зелени̂ скалы, коли высѣдають молоди̂. А Бремъ описує стада мевъ такъ: „Коли нашъ пароходъ пôдплывъ пôдъ Свергольмъ, велѣвъ капітанъ корабля выстрѣлити зъ пушки, щобы наполошити мевы. Передъ тымъ величезна стѣна сеи горы выдавала ся намъ якъ бы якась безконечна чорна таблиця вкрыта мільонами бѣлыхъ точокъ; заразъ же по выстрѣлѣ ти̂ точки стали живи̂, почали вôдлѣтати вôдъ таблицѣ и перемѣняли ся въ живи̂, бѣли̂ якъ снѣгъ птицѣ и черезъ кôлька мінутъ спадали одна за другою на море, такъ, що менѣ здавало ся, мовь бы то настала велика заметѣль снѣгова и снѣгъ спадавъ зъ горы величезными платами. Черезъ кôлька мінутъ спадали такъ мевы далеко вôдъ берега на воду, а мимо того все ще скала була майже такъ само густо вкрыта ними якъ и передъ тымъ.“ И мы стрѣляли зъ нашого корабля та видѣли злѣтаючи̂ мевы, але образъ якій намъ представивъ ся, трудно описати словами; я бы порôвнавъ єго зъ величезнымъ отворомъ якои паровои машины, зъ котрои вылѣтає пара та густыми хмарами пôдносить ся понадъ наши̂ головы. А всежь таки не злетѣла була тогды й половина мевъ. Бôльша ихъ половина, очевидно самички, що сидѣли на яйцяхъ, лишили ся на скалѣ.

Не вôдъ рѣчи може буде сказати тутъ дещо про сю птицю и єѣ житє. Стара мева єсть бѣла якъ снѣгъ, на кôнцяхъ крылъ дрôбку якъ бы рожево нахухана; око у неи жовте а доокола него червона обручка; дзюбъ до половины синый а на кôнци жовто-червоный, ноги чорни̂. Єсть то дуже дурна птиця и дає ся легко зловити; она не знає якъ чоловѣкъ для неи небезпечный. Кусникомъ сала привязаного на шнурку можна єѣ такъ близко звабити, що можна єѣ зловити таки руками. Але не всѣ мевы — а єсть ихъ около 80 родôвъ — такъ дурни̂ якъ бѣла мева; они по найбôльшôй части розумни̂ и вôдважни̂, а коли приходить ся боронити молоди̂, то кидають ся навѣть и на чоловѣка. Они роблять собѣ гнѣзда въ шпарахъ мѣжь скалами на дуже трудно приступныхъ мѣсцяхъ а самиця зносить въ нихъ 2 або 4 великихъ темныхъ и чорно або брунатно цяткованыхъ яєць, котрыхъ шкаралупа єсть дуже тверда и груба. Яйцѣ ти̂ то попри рыбу найбôльше богатство Норвежцѣвъ на далекôй

насъ майже всѣ предприємства ремѣсничи̂ и промыслови̂, пôдупала торговля; наши̂ люде дали ихъ вырвати собѣ зъ рукъ и лишили ся лишь при тôмъ нужденнôмъ куснику землѣ, що не годенъ ихъ вже выживити. Они стогнуть и нарѣкають, а не видять того, що таки сами̂ виновати̂ своѣй лихôй доли.

Але то ще не конче пропало, „що зъ воза упало“ — якъ каже приповѣдка; ще не все выхопило ся намъ зъ рукъ и єсть ще не оденъ промыслъ, не одно ремѣсло въ нашихъ рукахъ, котрого не треба дати собѣ вырвати. Ба, й то, що вже высунулось намъ зъ рукъ, можна назадъ вôдзыскати, лишь треба зручно и вôдважно брати ся до дѣла. Отъ якъ н. пр. ще дотеперь олѣйнѣ по селахъ, такъ було ще до недавна пекарство по мѣстахъ въ рукахъ нашихъ людей; нинѣ ледви слѣдъ зъ того лишивъ ся. Чому бы намъ и того не вôдзыскати та не брати въ свои руки? А такихъ галузей промыслу єсть множество, лишь треба намъ до всего брати ся, до всего кидати ся а не дивити ся лишь зъ боку малодушно, якъ други̂ неразъ люде зъ заграницѣ загортають намъ все зъ передъ носа.

Зъ рускихъ товариствъ.

Перши̂ зборы членôвъ Товариства выробу и продажи ризъ церковныхъ въ Самборѣ вôдбули ся дня 25 мая въ сали „Рускои Бесѣды“ въ Самборѣ въ присутности нотаря п. Будзиновского. На зборахъ явило ся 30 доохрестныхъ священикôвъ и кôлька осôбъ зъ рускои интелиґенціѣ свѣтскои.

Нарады надъ предложенымъ статутомъ вели ся поважно и зъ очевиднымъ занятємъ, бо цѣль товариства одушевляла всѣхъ участникôвъ. По переведенôй дiскусiи надъ поодинокими уступами статута и по принятю єго, зложили всѣ участники свои удѣлы, пôдписали статутъ и приступили до выбору дирекціѣ та рады надзыраючои.

Директорами выбрани̂: Ник. Лашкевичь, професоръ ґимназiяльны, о. Францъ Рабѣй и о. Рѣпецкій, катихиты̂ народныхъ шкôлъ, а заступниками директорôвъ: дръ Корнило Чайковскій и о. Ник. Несторовичь. — До рады надзыраючои выбрани̂: совѣтникъ Спир. Ивановскій председателемъ, парохъ и деканъ Старого мѣста о. Левъ Щавиньскій заступникомъ председателя, катихитъ ґимназiяльный о. Илар. Гмитрикъ секретаремъ, а членами: о. Юл. Чайковскій деканъ и парохъ въ Городиши, о. I. Британъ мѣстодеканъ въ Рогановичахъ, о. Лев. Козаневичь мѣстодеканъ и парохъ въ Мѣстковичахъ, о. I. Плешкевичь деканъ и парохъ въ Бабинѣ, о. Ник. Боберскій парохъ у Ваневичахъ, о. I. Татомиръ парохъ въ Черхавѣ, о. Грушкевичь парохъ въ Раковôй и о. Е. Кушнѣръ парохъ въ Стороннôй.

Статуты товариства вôдошлють ся до суду торговельного для запротоколованя. Гадка здорова и продуктивна входить въ житє та єсть повна надѣя, що засноване товариство стане вскорѣ на твердôй почвѣ и принесе много позитивныхъ результатôвъ та користей для вдовиць и сиротъ по священикахъ всѣхъ трехъ епарій. Можна надѣятись, що гарна цѣль товариства найде много горячихъ покровителѣвъ мѣжъ рускимъ духовеньствомъ та що кождый священикъ приступить въ члены того товариства по крайнôй мѣрѣ хочь зъ однымъ удѣломъ, котрый выносить всего лишь 5 зр. и 50 кр. вписового.

Переглядъ політичный.

Часопись Temps обговорює дуже симпатично престольну бесѣду, выголошену до спôльныхъ Делеґацій. Temps пôдносить, що та бесѣда не згадує о тридержавнôмъ союзѣ анѣ о державахъ балканьскихъ, и каже, що теперь Австрія бажає уникати всего, що хочь троха могло бы дати причину до занепокоєня умôвъ або до непорозумѣнь. Та бесѣда, повна розваги, приносить честь мирнымъ замѣрамъ міністерства справъ внутрѣшныхъ.

Вѣденьски̂ часописи подають розмову, яку мавъ Є. В. Цѣсарь зъ п. Пленеромъ по престольнôй бесѣдѣ. Є. В. Цѣсарь мавъ сказати до п. Пленера: „Вы приѣзджаєте зъ Праги. Гарни̂ рѣчи мали тамъ дѣяти ся.“ Вôдповѣди Пленера не чули и найближши̂ сусѣды. Монархъ вôдповѣвъ: „Справдѣ, вôдносины чески̂ справляють менѣ богато клопоту; однакъ я радъ, що можу вамъ сказати, що ваше сторонництво поступало льояльно и розважно.“ На се Пленеръ замѣтивъ, що чески̂ Нѣмцѣ старають ся о миръ и згоду зъ народомъ ческимъ и мимо послѣдныхъ подѣй мають ще надѣю погодити оба народы, щобъ сповнити бажанє Є. Величества. Монархъ подавъ руку п. Пленерови и сказавъ: „Тѣшу ся, що чую то вôдъ Васъ. И я маю надѣю, що въ Чехіи настане вкôнци спокôй. П. Пленеръ повѣдомивъ заразъ о тôй розмовѣ дра Шмейкаля въ Празѣ.

Король сербскій помилувавъ всѣхъ, що пôдчасъ примусового выдаленя Наталіѣ зъ Сербіѣ опирали ся власти.

Новинки.

Львôвъ дня 1 червня.

— **Именованя и перенесеня.** Міністеръ судôвництва перенѣсъ нотарѣвъ: Винк. Чеховича зъ Бережанъ до Войнилова а Ив. Юрієвича зъ Боринѣ до Лѣска. Дальше именувавъ Міністеръ нотарями: Веніямина Райнера въ Лопатинѣ для Боринѣ, Иос. Красовского зъ Теребовлѣ для Вишнѣвчика, Ил. Савчиньского въ Збаражи для Жидачева и Володим. Витошиньского въ Сяноцѣ для Дубецка.

— **Вôдзначенє.** Кондукторъ почтовый у Львовѣ Вячеславъ Ганка одержавъ срѣбный хрестъ заслуги зъ короною.

— **Нови̂ уряды почтови̂.** Зъ днемъ нинѣшнымъ вôйдуть въ житє уряды почтови̂: въ Тисьменичанахъ, повѣта станіславôвского, въ Тартаровѣ и Дорѣ, повѣта надвôрняньского зъ звычайнымъ кругомъ дѣланя. Округъ дорученъ тыхъ урядôвъ обмежевый поки що на мѣсцевости, де отвирають ся уряды почтови̂. — Рôвножь зъ днемъ 1 червня вôйде въ житє зъ звычайнымъ кругомъ дѣланя новый урядъ почтовый въ Погôрцяхъ, повѣта рудецкого, зъ назвою „Погôрцѣ коло Рудокъ“, а урядъ въ Пôдгôрцяхъ, повѣта золочѣвского, буде вôдъ теперь называти ся „Пôдгôрцѣ коло Золочева“. Округъ дорученъ уряду почтового въ Погôрцяхъ коло Рудокъ будуть становити громады и обшары двôрски̂: Погôрцѣ, Чайковичѣ, Голодôвка, Конюшки королѣвски̂ и Подôльцѣ, а також громада Конюшки тулиголовски̂.

— **Запомоги для бурсъ и интернатôвъ** роздавъ Выдѣлъ краєвый зъ фонду на се призначеного въ сумѣ 4000 зр. Зъ того одержали: руске товариство педаґоґічне для своеи бурсы 400 зр., руска бурса въ Бережанахъ 200 зр., руска бурса въ Перемышли 350 зр., руска бурса въ Станіславовѣ 200 зр., учительска бурса въ Тернополи 500 зр., руска бурса также 200 зр Зъ сумы 100 зр. призначенои на интернаты для ученикôвъ семинарій учительскихъ, одержавъ интернатъ въ Самборѣ 700 зр., а въ Тарновѣ 300 зр.

— **Хмароломъ.** Вечеромъ въ перший день Зеленыхъ святъ т. є. 28 с. м. навѣстивъ села Ланы и Лапаѣвку въ повѣтѣ каменецкôмъ хмароломъ и настала така злива, якои люде не памятають. Вода гнала черезъ поля цѣлыми рѣками. Озимина переважно выложена и выглядає якъ бы привалкована, тожь и нема надѣѣ, щобы пôднесла ся | На пасовискахъ

пôвночи. Суть спеціяльни̂ купцѣ, котри̂ лишь тыми яйцями торгують. Они збирають ихъ що лѣта и розсылають далеко по краю и таки досыть дорого продають. Пѣрє зъ мевъ служуть бѣднѣйшимъ Норвежцямъ замѣсть гусячого пѣря до подушокъ. Мясо зъ старыхъ мевъ ѣдять лишь люде на далекôй пôвночи, и то рѣдко; яйцѣ и пѣрє платить ся лѣпше якъ мясо. Въ декотрыхъ сторонахъ вôдбувають ся що року велики̂ ловы на мевы, але то лишь бôльше для приятности якъ для пожитку.

Нашъ корабель скрутивъ поза свергольмскій клинъ и — о диво! показало ся, що ще й тутъ такъ вже далеко на пôвночи єсть ще якась людска оселя, а намъ здавало ся, що тутъ вже люде не жиють! Тутъ, надъ маленькимъ заливомъ, въ тихôй закутинѣ стояла деревляна хатчина якогось Норвежця, що збирає на свергольмскихъ скалахъ яйцѣ мевъ и торгує ними. Показало ся, що вôнъ робить на нихъ не злый интересъ; недавно оженивъ ся и жиє тутъ собѣ тихо и щасливо зъ далека вôдъ цѣлого свѣта.

Вôдъ свергольмскихъ скалъ звернули мы на пôвнôчный заходъ и за пôвтвертя годины станули пôдъ высокою сѣро-чорною стѣною Пôвнôчного рога званого также Нордкапомъ, що якъ довгій а вузенькій клинъ высуває ся зъ острова Маґери въ море. Рôгъ сей уважають загально за найдальшій кôнчикъ Европы на пôвночи, але не конче справедливо. Треба бо знати, що островъ Маґери має ще оденъ рôгъ, званый „Книвскероддень“ (дословно: кôнчикъ ножа вôдъ ножиць), котрый ще довшій вôдъ Пôвнôчного рога. Де хто знову каже, що Пôвнôчный рôгъ належить властиво до острова Маґери а не до европейскои сушѣ и для того дальше на всхôдъ положеный вôдъ него рôгъ Нордкінъ повиненъ уважати ся кôнцемъ Европы. Але коли вже загально принято, що Нордкапъ єсть найдальшій, то й намъ годѣ було о тôмъ спорити; мы й немали часу о тôмъ думати, бо першою нашою гадкою було, якъ дôстати ся на самъ вершокъ того рога, по голôй и стрôмкôй скалѣ?

Зъ корабля спущено лодку и мы сѣли до неи, а керманичь повѣзъ на захôдну сторону, зъ вôдки ще найдогôднѣйше можна выйти на вершокъ. Зъ вôдси пустили ся мы вузенькою и стрôмкою стежинкою въ гору по величезнôмъ камѣлю, котре, видко, точила колись вода. Намъ зъ пôдъ нôгъ усувало ся камѣнє и котило ся въ глубоку пропасть. Але навѣть ще й тутъ межи скалами по затишныхъ закутинахъ стелила ся пôдъ впливомъ теплого сонця досыть якъ на сі̂ стороны буйна ростинність. Помѣжь высокою травою и маленькими карловатыми вербами, що рустуть при самôй земли, цвили красни̂ дзвôночки та незабудьки, може навѣть ще краси̂ якъ наши̂. Тутъ росте також рôдъ петрушки званои „слекенъ“, котрои было троги гôркаве, а котрымъ два Норвежцѣ, що були зъ нами, покрѣпляли ся, заѣдаючи єго смачно. Въ половинѣ дороги побачили мы маленьке озеро окружене доокола скалами, а дальше й выйшли на широку полонину засыпану цѣлу дрôбнымъ камѣнємъ. Тутъ то бôльшу часть року лютять ся сильни̂ бурѣ и ажь моцно вбили то камѣнє въ землю. Зъ сеи полонины ишли мы може ще пôвъ годины въ гору ажь наконець станули на самôмъ вершку найдальшого кôнчика Европы на пôвночи.

Зъ высокои стрôмко въ море спадаючои скалы споглянули мы теперь на безмежне Ледовате море, на котрôмъ зъ далека виднѣли ся якісь кораблѣ. Зъ вôдси не видко вже нѣякихъ островôвъ, бо всѣ остались поза симъ велитомъ позаду; вôнъ стоить тутъ самъ оденъ на сторожи Европы и ставить опôръ бурямъ та морскимъ филямъ. Якъ далеко видомъ видати, всюды чистѣсенькій воздухъ, а землѣ нѣгде не видко. Ще лишь дуже далеко зъ вôдси Шпіцберґи, а ще дальше край Францъ-Иосифа, а вôдтакъ вже й самъ бѣгунъ землѣ. Трудно описати чувство, якого зазнає подорожный на сѣй далекôй вôдъ свѣта, величавôй точцѣ. На всходѣ видко рôгъ Нордкінъ, а на полудни сѣрѣють голи̂ скалы та поодиноки̂ горы, на котрыхъ проживають Ляпонцѣ.

Тутъ, на самôмъ кôнчику пôвнôчнои Европы стоить ґранітовый стовпъ, поставленый на споминъ короля Оскара II. першого Норвеґского володѣтеля, що въ 1873 р. загостивъ бувъ ажь въ сѣмъ кôнчику своєѣ державы.

потворили ся ставы, такъ що не було де попасти товару. Позьнѣйшй засѣвы весняни, якъ просо и гречку, позно сило и треба буде ихъ переорювати. Часть сѣножатей уже пôдъ водою а що вода ще третього дня прибувала, то можна було боятн ся, що всѣ найкрасшй сѣножати будуть затоплени. О скôлько вѣдомо, сей хмаролом не навѣстивъ инчихъ селъ въ околици.

— **Крадѣжь въ костелѣ.** Оногды въ лат. архикатедральнôмъ костелѣ у Львовѣ розбивъ якійсь невыслѣдженый злочинець скарбону и забравъ зъ неи зложеный тамъ грошѣ.

— **Отроєнє.** Зъ Бурштына доносять, що цѣла родина Ліпы Кімля, зложена зъ 7 особъ, занедужала дня 28 мая середъ познакъ затроєня. Пять особъ померло вчера, а двѣ доходять. Кажуть, що Кімель, удержуючій склепъ корѣнный, положивъ на мѣшку зъ мукою, котрои уживавъ до шабасового печива, отрую на мыши и въ той способъ затроивъ муку.

— **Самоубійство.** Адольфъ Шпіцъ, резервовый поручникъ обороны краєвои, застрѣливъ ся дня 30 мая въ краковскôмъ готели въ Стрыю. Шпіцъ має бути родомъ зъ Вѣдня.

— **Бурѣ и зливы.** Зъ Золочева доносять, що за цѣлый минувшій тыждень въ цѣлôй охрестности не було нѣ одного дня безъ бурѣ та зливы. Що дня по полудни лютилась буря зъ дощемъ; вечеромъ выпогоджувало ся звычайно на годину двѣ, а вôдтакъ знову падавъ дрôбный, але рясный дощь. Шкоды въ засѣвахъ досить значнй. Вихры и зливы поломили и прибили до землѣ значну часть озимины, котра вже выгналась у стебла. Пôдчасъ бурѣ въ суботу погибъ селянинъ изъ Сновича, котрый працювавъ въ поли. Несподѣвано злетѣла вода зъ горбковъ въ долину, въ котрôй вôнъ бувъ, збила его зъ нôгъ и залила на смерть.

— **Заказенє крови нѣкотиною.** Молодый урядникъ почтовый, именемъ Кеніґъ, въ Каттовіцъ мавъ малесеньку ранку на кôнци языка вôдъ того, що зранивъ собѣ языкъ о зубы. То его зовсѣмъ не болѣло и вôнъ безжурно куривъ циґара одно за другимъ, и то ще безъ циґарницѣ. Звѣстно, що при кôнци циґаръ, коли ихъ курити, осѣдає нікотина; отже она дôстала ся до ранки на языцѣ и заказила кровь. Хочь той урядникъ вôзвавъ сейчасъ лѣкаря на помôчь и хочь ему навѣть кусень языка врѣзали, то таки мусѣвъ нещасный чоловѣкъ у страшныхъ боляхъ померти.

— **Зъ салѣ судовои.** Въ родинѣ урядника Самôйла Леві у Вѣдни трохи не прийшло до нещастя. Однои ночи пôйшла родина его досить пôзно спати. Панѣ Леві кладучись спати скрутила лямпу ґазову у своѣй комнатѣ и поставила свѣчку на столику, щобы переглянути часописъ. За чверть години всѣ заснули. О пôвъ до першои въ ночи збудивъ ся Леві, почувши, якъ его найстаршій сынъ, що спавъ на софѣ, кашлявъ и стогнавъ такъ, якъ бы его хто дусивъ. Леві пôднявъ ся зъ постелѣ и почувъ, що и ему недобре. Пытає сына, що ему? Сынъ каже: „Въ горлѣ мене палить и вôддыхати не можу.“ Леві выскочивъ зъ лôжка, жѣнка и дѣти побудили ся, всѣ чули ся дуже ослаблеными. Котресь зъ нихъ хотѣло засвѣтити лямпу ґазову, але Леві не позволивъ. Обмацавъ впередъ курки ґазовй — всѣ були поотвиранй; отже замкнувъ ихъ чимскорше и поотвиравъ вôкна и дверѣ. Выратувавъ родину вôдъ затроєня ґазомъ. Вôдтакъ запалили свѣчку и стали балакати о тôмъ, якъ щасливо спасли житє. Не догадуючи ся нѣчого злого, мала вже родина наново класти ся спати, коли найстаршôй доньцѣ прийшло на думку спытати ся, котра година. Леві глянувъ на шафку нôчну, де все клавъ свôй золотый годинникъ: годинника не було. Стали шукати за нимъ въ цѣлôй комнатѣ, не найшли, лише замѣтили, що богато иншихъ дорогихъ рѣчей нема Тогды вже нѣхто не думавъ спати. Повѣдомили о всѣмъ поліцію, а та выкрыла, що то слуга Левіхъ обôкрала ихъ та ще хотѣла всѣхъ отруити. Теперь сю справу розбирає вѣденьскій судъ

— **Прирядъ до ходженя по водѣ.** Капітанъ Боктонъ, славный зъ того, що переплывъ проливъ Манше межи Бульонъ а Фолькестонъ, робивъ сими днями пробу на рѣцѣ Тамизѣ зô своимъ прирядомъ до ходженя по водѣ. Той прирядъ выглядає такъ, якъ два великй ходаки, въ котрыхъ чоловѣкъ може стояти и ходити по водѣ, навѣть тогды, коли филѣ бють. Капітанъ сей навчивъ уже 15 людей своєѣ штуки, и они справдѣ ходять по водѣ, якъ по земли.

— **Тайна старои панны.** До париского шпиталю Леннє зголосивъ ся тыми днями якійсь старенькій чоловѣкъ и просивъ о принятє до шпиталю. Приняли его. Приходить лѣкарь до него до лôжка тай тутъ довѣдуєсь заразъ, що той старець не „вôнъ“ лишь „она“ — стара панна. Она розповѣла, що 40 лѣтъ ходила въ мужескôй одежи, була книговодцемъ въ однôмъ бюрѣ черезъ 30 лѣтъ, ажь на старôсть опала зъ силъ и прийшлось ѣй жити зъ ласки. Стали слѣдити, чи слова еѣ правдивй и выслѣдили, що дѣйстно правду каже. Єѣ перевели до комнаты жѣночои и переодѣли въ жѣночу одежу.

† Посмертнй вѣсти.

Михайлина **Завицка**, народна учителька въ Бѣлявцяхъ пôдъ Бродами, померла тамъ въ 25 р. житя. Похоронъ вôдбувъ ся заходомъ и коштомъ гр. кат. священика Мандычевского, котрому за те подякувавъ инспекторъ п. Добрудзкій въ промовѣ надъ могилою покôйницѣ-сироты. — Дръ Юрій **Пілярь**, славный природникъ хорватскій, членъ академіѣ полуднево славяньскои и професоръ універзитету въ Загребѣ, померъ въ 57-ôмъ роцѣ житя — Вікторъ **Ославскій**, въ Парижи. Маючи великій маєтокъ, призначивъ богато грошей на публичнй цѣли. — О. Николай **Кобриньскій**, приходникъ въ Цѣневѣ, долиньского повѣта, въ 64 р. житя а 37 священьства.

Господарство, промыслъ и торговля

— **Цѣна** збôжа у Львовѣ дня 30 с. м.: пшениця 8·75 до 9·—; жито 6·57 до 7·—; ячмѣнь 5·50 до 6·—; овесъ 6·25 до 6·50; рѣпакъ 13·— до 13·25; горохъ 6·50 до 9·—; вика 5·— до 5·50; насѣнє льняне 11·75 до 12·—; бôбъ 9·— до 11·—, бобикъ 5·— до 5·50; гречка —·— до —·—; конюшина червона 65·— до 72·—; бѣла 75·— до 90·—; шведска —·— до —·—; кминокъ 24·— до 26·—; анижъ 37·— до 40·—; кукурудза стара —·— до —·—; нова —·— до —·—; хмѣль —·— до —·—; спірітусъ готовый 14·50 до 15·50.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 1 червня. Комісія для закона карного ухвалила на внесенє пос. Цініньского додатковый параґрафъ вызначаючій кару за намову до гри біржевои людей легкодушныхъ и недосвѣдныхъ.

Прага 1 червня. На Старôмъ мѣстѣ въ Празѣ выбрано при доповняючôмъ выборѣ посломъ до Рады державнои Молодочеха дра Шіманека.

Бѣлградъ 1 червня. Доси выбрано 96 радикалôвъ и 7 поступовцѣвъ.

Надôслане.

Остатными часами выйшли зъ друку книжки, що ихъ кождому горячо поручає ся:

1. **„Кобзарь“ Тараса Шевченка**, найновѣйше выданє, въ невиданôй ще у насъ хорошôй оправѣ. Цѣна 4 зр. 50 кр., а зъ пересылкою въ шабатурцѣ 5 зр.

2. Славный твôръ Американина Кенана **„Сибѣръ“**. Цѣна 1 зр. 20 кр.

3. **Записки наукового товариства имени Шевченка**, частина I. Цѣна 1 зр. и

4. **Збѣгцѣ въ Новороссіи**, повѣсть Г. Данилевского зъ часôвъ кольонізаціи степôвъ. — Цѣна 1 зр.

Тй книжкй дôстати можна **въ друкарни наукового товариства им. Шевченка у Львовѣ**, ул. Академічна ч. 8.

Крôмъ него було лишь ще двохъ монархôвъ на сѣмъ вершку: передъ якихъ шѣстдесять и кôлька роками Людвикъ Филипъ, а въ 1891 р. нѣмецкій цѣсарь Вільгельмъ II. Розумѣє ся, що сходити зъ вôдси треба було по сѣй самôй дорозѣ. Мы сѣли вôдтакъ знову на лодку, а та завезла насъ до корабля, що тымчасомъ стоявъ въ маленькôй пристани Горнвѣкъ. По дорозѣ нарвали мы ще цвѣтокъ на споминъ нашого побуту на Пôвнôчнôмъ розѣ.

Коли мы вже були на корабли, переплыло попри насъ то близше то дальше кôлька кораблѣвъ, а нашъ капітанъ, розпôзнавши ихъ по фляґахъ, пояснивъ намъ, що то за кораблѣ. Оденъ зъ нихъ, то бувъ норвеґскій почтовый пароходъ, що плывъ зъ Вадзи, мѣста, положеного на полудневôмъ пôвостровѣ Варяґъ-Нярґа, надъ варяґскимъ фйордомъ, до Берґенъ, а зъ вôдси дальше ажь до Гамбурґа. Другій корабель то бувъ россійскій, торговельный. Якъ мы пôзнѣйше довѣдали ся, плывъ вôнъ зъ Гамерфесту, де промѣнявъ муку за рыбу, до Архангельска надъ Бѣлымъ моремъ. Оденъ зъ кораблѣвъ, що плывъ просто на пôвнôчь якъ до Шпіцберґôвъ, бувъ корабель рыбацкій, що очевидно выбравъ ся бувъ на ловлю китôвъ. Крôмъ того переплыло ще кôлька кораблѣвъ вѣтрыловыхъ, але мы вже не могли розпôзнати, чиѣ они и куды поплыли.

Въ годину опôсля выбрали ся мы зъ вôдси вже назадъ до дому. Була якъ разъ пôвнôчь и надходивъ день 21 червня. Мы пôзнали лишь по нашихъ годинникахъ и по подѣлѣ часу на корабли, що то була пôвнôчь, бо на дворѣ бувъ ясный день. Капітанъ приказавъ дати выстрѣломъ зъ арматы знакъ, що вже вôдъѣзджаємо, а мы зôбравши ся коло него на мостѣ, зъ котрого вôнъ выдає приказы и на котрôмъ, коли потреба, день и нôчь стоить, та запили чорною кавою и горѣвкою наше и цѣлои Европы здоровлє. Вертаючи вже назадъ, поступили мы ще на оденъ зъ островôвъ нашого знакомого купця зъ Гамерфесту и тутъ мали знову нагоду побачити велике множество всѣлякихъ птиць морскихъ, котрыхъ мы ще доси не бачили. Розумѣє ся, що и тутъ було повнѣсенько мевъ, але мѣжъ ними гнѣздили ся такожь и альки, а денеде и рôдъ морскои качки званои „люма“. Тутъ такожь побачили мы наразъ ажь сѣмь орлôвъ морскихъ. За чотири дни станули мы знову въ Трондгнемѣ, але зъ вôдси не поступали вже нѣгде, лишь ще на кôлька годинъ до Верґенъ и на конець вернули до Гамбурґа. Зъ вôдси выбравъ ся я вôдтакъ на Гельґоляндъ, котрый якъ я тутъ довѣдавъ ся, ставъ вже бувъ власностію нѣмецкои державы.

За редакцію вôдповѣдає Левъ Крахевецкій

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.